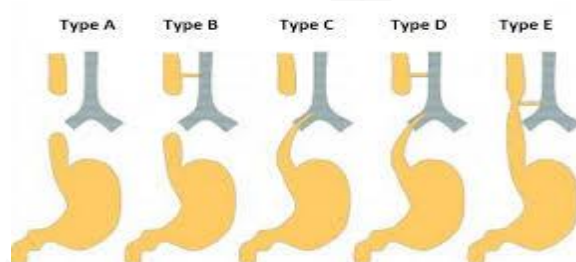

تعریف بیماری:

ناهنجاری مادرزادی بدو تولد است که در آن مری به صورت طبیعی تکامل پیدا نمی‌کند و به صورت دو قطعه جداگانه که به هم وصل نیستند رشد می‌کند. در بعضی از این کودکان علاوه بر آترزی مری، بین لوله مری و نای مسیری وجود دارد که به آن فیستول گفته می‌شود.

علائم بیماری:

ترشح زیاد بزاق، سرفه و خفگی با اولین تغذیه در نوزاد، در برخی موارد تورم شکم

اقدامات تشخیصی:

قبل از تولد: از طریق سونوگرافی در ماه‌های آخر و افزایش مایع دور جنین.

بعد از تولد:

پس از اولین شیر خوردن نوزاد قابل تشخیص می‌باشد؛ زیرا نوزاد هنگام شیر خوردن، بریده بریده شیر می‌خورد و حالت خفگی دارد، زیرا گلوئی نوزاد پر از شیر می‌شود و راه هوایی را می‌بندد و باعث خفگی می‌شود. و اگر ناهنجاری از نوعی باشد که بین مری و نای فیستول وجود دارد، نوزاد هنگام شیر خوردن سرفه می‌کند.

اگر سعی کنیم لوله معده را از طریق بینی یا دهان وارد کنیم امکان پذیر نبوده و در مقابل آن مقاومت ایجاد می‌شود. حتی ممکن است لوله معده در قسمت بسته پیچ بخورد و نوک آن مجدداً از بینی خارج شود.

گرفتن گرافی از قفسه سینه و پیچ خوردن لوله معده در انتهای قسمت مسدود مری ممکن است دیده شود.

درمان:

انجام عمل جراحی از طریق برش قفسه سینه (در صورت تنگی یا بسته بودن مری، باز کردن دو انتهای بسته مری و وصل آنها به هم و در صورت وجود فیستول (بستن فیستول بین نای و مری)

عوارض عمل جراحی:

نشت از محل پیوند، عفونت ریه، تنگی محل پیوند، آسپیراسیون (ورود مواد غذایی به ریه)

اقدامات قبل از عمل:

- ✓ نوزاد نباید چیزی بخورد.
- ✓ برای نوزاد سوند در انتهای مسدود مری گذاشته می شود.
- ✓ جهت شروع مایع درمانی و تغذیه وریدی رگ گرفته می شود.
- ✓ ترشحات دهان و بینی نوزاد ساکشن می شود
- ✓ در صورت نیاز برای نوزاد اکسیژن گذاشته می شود.
- ✓ انجام مشاوره قلب جهت بررسی وضعیت قلب و محل عروق بزرگ در داخل قفسه صدی
- ✓ انجام عکس قفسه سینه
- ✓ سونوگرافی کلیه و مجاری ادراری جهت بررسی از نظر ناهنجاری های همراه

اقدامات بعد از عمل:

- ✓ نوزاد به مدت یک هفته نباید شیر بخورد.
- ✓ مراقبت از لوله معده به مدت یک هفته اهمیت دارد.
- ✓ یک هفته بعد از عمل جراحی گرافی با ماده حاجب انجام می شود و در صورت عدم نشت از محل پیوند، شیر برای نوزاد شروع می شود.
- ✓ نوزاد ممکن است به مدت حداقل سه روز به دستگاه تنفس مصنوعی وصل گردد.
- ✓ ممکن است برای نوزاد چست تیوب گذاشته شود که حداقل 7 روز باقی می ماند (لوله ای که از قفسه سینه نوزاد خارج می شود و به یک بطری وصل است)
- ✓ گاهی فاصله بین دو انتهای بسته مری خیلی زیاد است و در اولین عمل جراحی امکان رساندن دو ناحیه به هم وجود ندارد از این رو برای نوزاد گاستروستومی (لوله ای که جهت تغذیه بیمار از معده خارج می گردد) و

ازوفاگوستومی (مسیری جهت خروج بزاق در قسمت گردن) گذاشته می‌شود و دومین عمل جراحی در 6-12 ماهگی انجام می‌شود.

✓ شروع تغذیه ابتدا با آب استریل و سپس با حجم کم شیر مادر یا فرمولا (شیر خشک)

** حین ترخیص نوزاد باید بتواند به خوبی شیر بخورد، وزن بگیرد و مشکل تنفسی نداشته باشد.

مراقبت های بعد از ترخیص:

✓ نوزاد در وضعیت نیمه نشسته تغذیه شود؛ سر و تنه نوزاد در وضعیت 45 درجه به طرف بالا

✓ مراجعه به پزشک در صورت تب و بی حالی، استفراغ، افزایش ترشحات بزاقی، اختلال در بلع نوزاد، مشکلات تنفسی، خروج خون و ترشح از محل برش جراحی، تورم شکم، خروج ترشح از محل گاستروستومی، زیرا نشانه عفونت می‌باشد.

✓ اولین ویزیت 7 روز بعد از ترخیص و مراجعات بعدی طبق دستور پزشک

✓ مراقبت از پوست اطراف محل ازوفاگوستومی، تمیز کردن ناحیه با آب و استفاده از پماد و کرم طبق دستور پزشک

✓ در صورت وجود گاستروستومی، شستشوی آن با آب جوشیده سرد شده بعد از هر بار تغذیه و شستشوی پوست ناحیه با آب، استفاده از کرم و پماد در ناحیه طبق دستور پزشک

✓ در مدت زمانی که نوزاد شیر نمی‌خورد باید تا شروع شیر برای نوزاد خود، جهت جلوگیری از کاهش آن شیر خود را دوشیده و فریز نمایید تا بعد از شروع تغذیه بتوان از آن استفاده کرد.

منبع: پرستاری کودکان ونگ

مشاور علمی: دکتر محمد امید(فوق تخصص جراحی کودکان و نوزادان)

واحد آموزش به بیمار